N°. 2149. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 18 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 17 Mei.

Wij zeiden gisteren, dat in de voorlaatste zitting van de Tweede Kamer de artt. 3—6 der armenwet zonder diskussie aangenomen zijn geworden. Van art. 3 heeft ons dit eenigzins verwonderd. Wij herhalen wat reeds meermalen gezegd is, wanneer het eenig doel der wet is de regeling van het burgerlijk armbestuur, dan zien wij niet in, waartoe het dienen moet, dat de gemeentebesturen eene lijst op te maken en bij te houden hebben van alle in de gemeente aanwezige instellingen van liefdadigheid.

Doch, heeft de Kamer dáártegen geen bezwaar gehad, aan eene te scherpere bestrijding heeft art. 7 blootgestaan. Waar het in dit art. op aankomt is, dat de bepalingen betreffende de *inrigting* en het *bestuur* der kerkelijke en bijzondere liefdadigheidsinstellingen door hare bestuurders aan het bestuur der gemeente waar zij zijn gevestigd, medegedeeld moeten worden. Straf volgt op de niet-naleving van dit artikel, bestaande in het gemis van bevoegdheid bij art. 1691 B. W. aan zedelijke ligchamen toegekend tot het aangaan van burgerlijke handelingen.

Op het artikel werd door den heer van Heiden Reinestein een amendement voorgesteld, strekkende om de *kerkelijke* instellingen van de verpligting in het art. omschreven, te ontheffen. Werd dit amendement aangenomen, dan zou echter die verpligting op de bijzondere instellingen blijven drukken. Om deze laatste reden verklaart zich de heer van Rheede tegen het amendement, daar hij het gansche artikel verworpen wenscht te zien. De heeren Mackay en van der Brugghen deelen dien wensch en kunnen daarom niet vóór het amendement zijn; de laatste maakt daarenboven de juiste opmerking, dat er in ons land vele eerbiedwaardige instellingen zijn, vooral van vrouwen, die geene reglementen hebben, en welker liefderijke bemoeijingen desniettemin allerheilzaamst zijn. Het spreekt van zelf dat al die instellingen, bij het in werking treden van het besproken art., met ontbinding bedreigd worden, tenzij ze, wat niet altijd even gemakkelijk gaat, tot het opmaken van reglementaire bepalingen kunnen besluiten.

Tegen het amendement verklaarden zich mede de heeren Veening en [illegible]; beiden, omdat zij meenden dat het artikel in zijn geheel moest behouden worden. Dat daarentegen het artikel zelf door den heer Thorbecke bestreden werd, had daarin zijn grond, dat hij het in strijd achtte met de ekonomie dezer wetsvoordragt. Waartoe, dus vroeg hij, zal de mededeeling leiden? Een onwillig bestuur, zal zich dat niet met onvolledige opgaven van de naleving van dit artikel kunnen afmaken? Hoe dat te kontroleeren? Hoe te handelen, wanneer deswege verschil ontstaat? De bepaling, meent hij, kan haar nut hebben in eene wet, waarbij het toezigt op die instellingen zou georganizeerd zijn: nu evenwel zal zij tot niets leiden dan tot *nuttelooze vexatien.* — Nuttelooze vexatien, ziedaar derhalve wat in het vervolg den allernuttigste liefdadigheidsinstellingen te wachten staat. Van de verschillendste kanten wordt haar dit voorspeld. De heer Thorbecke verwacht geen ander effekt van de toepassing van dit artikel; de heer Groen beaamt ten volle de meening, door den heer Thorbecke te dien aanzien ontwikkeld; de heer van Nispen ging verder nog [illegible] omschreef, naar aanleiding van de woorden des mi[illegible], eene der vexatien, waaraan nu de kerkelijke en [illegible]dere liefdadigheidsinstellingen blootgesteld zullen zijn. [illegible] zal, dus beweert de minister van Binnenland[illegible], dat art. zóó eenvoudig van inhoud en strek[illegible] is [illegible] Het was onnoodig en onbillijk genoemd: het [illegible] onmisbaar en volkomen billijk. Wat het [illegible] betreft, art. 21 bepaalt, alzoo vervolgt de [illegible] het burgerlijk armbestuur eerst dan onder[illegible] armen verleent, wanneer het zich, zooveel mogelij[illegible] verzekerd, dat de armen die niet van kerkelijke [illegible] bijzondere instellingen van weldadigheid kunnen [illegible]. Aan deze bepaling zal onmogelijk voldaan kunnen worden, indien niet in art. 7 de onderscheiding tusschen kerkelijke en bijzondere instellingen wordt opgenomen. Uit dien hoofde zal de burgerlijke overheid bekend moeten worden gemaakt met het bestaan en het doel der instellingen, ten einde te weten, hoe en met welk doel die instellingen bestaan en om, naar gelang daarvan, de gevraagde ondersteuning te weigeren of te verleenen. — Met andere woorden, want des ministers redeneering komt daarop neer: aan de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid is de armverzorging eigenlijk overgelaten; kan zij zich niet van hare taak kwijten, dan komt de burgelijke armverzorging haar te gemoet; alvorens dat te doen, moet zij echter weten, of de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid zich van hare pligten behoorlijk gekweten heeft en daarom moet zij weten, welke hare pligten, haar bij reglement opgelegd, zijn. Mogen wij niet vragen, of hier geen inbreuk, wij zeggen niet bedoeld wordt, maar werkelijk plaats heeft op de regten der kerkelijke en bijzondere liefdadigheid? Waar blijft hare onafhankelijkheid, en die der kerkgenootschappen tevens, van welke de kerkelijke instellingen releveeren, indien zij, en dan nog wel in die mate, van de regtspraak van vaak geprejudicieerde gemeentebesturen afhangen, — van gemeentebesturen, wier subjektief oordeel, volgens de uitdrukking van den heer van der Brugghen, beslist, of de gedane opgaven wel volledig genoeg zullen zijn? Met volle regt meenen wij dan ook dat door den heer van Nispen opgekomen werd tegen het gevoelen van den minister, dat het gemeentebestuur moet kennen de reglementen der kerkelijke en bijzondere instellingen, om te kunnen beoordeelen of de behoeftigen door de burgerlijke armverzorging ondersteund zullen behooren te worden. Is dit werkelijk zóó, dan gelooft hij, en wij stemmen hem volkomen bij, dat uit de reglementen ook zou moeten blijken, dat er *verpligting tot bedeeling* bestond, en dit zou hij strijdig achten met de vrijheid van bedeeling. Voelde de minister dat hij in zijn betoog te ver was gegaan? dat datgene als te verontrustend door velen kon geacht worden, wat hij ter motiveering van zijne stelling, dat de opgaven van de bepalingen betreffende de inrigting en het bestuur der kerkelijke en bijzondere instellingen, onmisbaar zijn, gezegd had? Wij weten het niet. Van den eenen kant toch dringt hij zijne stelling nog nader aan, door te beweeren, dat de kerkelijke armbesturen in den Staat bestaan en burgerlijke regten uitoefenen, weshalve de Staat, zoolang zij bestaan, verlangen mag kennis te verkrijgen van dat bestaan en van hunne burger-regtelijke handelingen; — een absoluut beweeren, waartegen, op beslissenden toon en ongemotiveerd, gelijk het schijnt, uitgesproken, wij ons voor heden vergenoegen protest aan te teekenen: — van den anderen kant echter en als op hetzelfde oogenblik, beijvert zich de minister de Kamer onder den indruk te brengen, dat de Regering van alle bemoeizucht afkeerig is, en slechts uit pure belangstelling, zonder eenige nevenbedoelingen, kennis wenscht te nemen van en nopens het bestaan en het doel der genoemde instellingen. Hoe dit onderling te rijmen zij, laten wij in het midden; wij meenen ons daartoe de hersenen niet te vermoeijen te hebben.

Nog een laatsten aanval had het artikel te verduren van den heer Thorbecke. Hij moet in de eerste plaats antwoorden op het aangevoerde, dat in het vorige ontwerp eene dergelijke bepaling was als die hij thans bestreed; en zoo moet hij hier op het stelsel van het vorige ontwerp terugkomen. Hij acht de overheid allezins bevoegd, dergelijke mededeelingen, als hier worden bedoeld, en meer nog te vragen. Hij stelt die inrigtingen *niet* gelijk met het partikuliere huishouden. De publiciteit is noodig. Volgens het stelsel van het vorige ontwerp waren de kerkelijke en bijzondere instellingen bestemd tot *openbare* armverzorging, waarvan de besturen aan het publiek rekenschap schuldig waren. In het stelsel van het vorige ontwerp kwamen de opgaven als hier gevorderd worden en nog meer te pas: maar dit ontwerp ziet in de kerkelijke en bijzondere instellingen *geene* inrigtingen van openbare armenzorg, en dus komen die opgaven hier niet te pas. Hij heeft nooit kunnen verklaren, hoe eerlijke menschen zouden schroomen de publiciteit; en toch schijnt de tegenstand uit het vooroordeel te ontstaan, dat men die instellingen van liefdadigheid met het particuliere huishouden gelijkstelt; en, zoo men dit aanneemt, ja, dan mag er, evenmin als in het individueel huishouden, eenige inmenging of eenige bemoeijing van Staatswege hoe ook, zijn. De minister vroeg: hoe zal de overheid beslissen, tot welke klasse de instellingen behooren zonder de opgaven? De heer Thorbecke antwoordt: al wat niet zijn Staats-, provinciale of gemeentelijke instellingen, en deze zijn bekend, zijn noodwendig kerkelijke of bijzondere; dit wijst zich van zelf aan. Hij komt terug op het hoofdbezwaar, gelegen in de laatste bepaling; in de straf van onbevoegdheid tot burgerlijke handelingen, — en dit mag niet op de *bestaande* instellingen worden toegepast, maar des noods op de toekomstige, ofschoon, gelijk hij reeds gezegd heeft in het stelsel der wet zelf het vragen van mededeelingen in het geheel niet te pas komt.

Aldus de heer Thorbecke, tegenover wiens beschouwingen wij te dezer plaatse slechts dit aanstippen, dat de grond van verzet tegen den eisch van opgaven niet is de gelijkstelling der kerkelijke liefdadigheidsinstellingen met een partikulier huishouden, maar haar publiek-regtelijk karakter, zijnde zij instellingen, die alleen van de kerkgenootschappen releveeren.

Bij deze eene aanmerking bepalen wij ons, om thans te konstateeren, dat het amendement van den heer van Heiden Reinestein *verworpen* werd met 52 tegen 13 stemmen. *Voor* de heeren: Luyben, Jespers, Bots, Beens, van der Poel, van Nispen van Sevenaer, de Poorter, Donker, van Deinse, Meeussen, Hoffman, Dommer van Poldersveldt en van Heiden Reinestein.

Het artikel zelf werd daarop *aangenomen* met 35 tegen 30 stemmen. *Tegen* de heeren: Jespers, Bots, van Foreest, Beens, van der Brugghen, van der Poel, van Akerlaken, Hengst, Blaupot ten Cate, van Reede van Oudtshoorn, Groen van Prinsterer, van Nispen van Sevenaer, de Poorter, Donker, van Deinse, Meeussen, van Lennep, van der Heyde, Hoffman, Thorbecke, Dommer van Poldersveldt, van Hoëvell, Storm, Elout van Soeterwoude, Mackay, van Lijnden, Sloet tot Oldhuis, Luyben, Ter Bruggen Hugenholtz en van Asch van Wijck.

Wij deelen morgen het vervolg der beraadslagingen mede, die tot op dit oogenblik geleid hebben tot de aanneming van art. 12 der wetsvoordragt.

Men schrijft ons uit Haarlem, dd. 15 Mei.

»Het was gisteren juist een jaar geleden dat Mgr. F. J. van Vree, in het seminarie te Haren, in Noord-Brabant, tot Bisschop van Haarlem werd gekonsakreerd door Mgr. den Aartsbisschop van Utrecht. De opgewondenheid van die dagen, toen men onze protestantsche landgenooten tegen de kerkelijke hierarchie had opgezet, als ware zij bestemd om Nederland met ramp te overladen, is niet slechts voorbij, maar schier vergeten. Als wij er aan herinneren, het is om de plegtigheid die gisteren te Haarlem plaats had, en ons doet denken aan hetgeen nu een jaar geleden geschiedde. Toen, om zelfs de minste gelegenheid tot aanstoot te vermijden, ontving de Bisschop van Haarlem de heilige zalving buiten zijn diocees, zonder omgeven te zijn van zijne geestelijkheid, in de stille afzondering van Haren. Maar ook daarom juist wilde Zijne Hoogwaardigheid gisteren den eersten jaardag zijner konsekratie plegtig vieren zooveel mogelijk in het midden van zijne diocees en omringd door de representanten van zijn *Clerus.* De kathedraal van Haarlem was dus gisteren in feestdosch. Mgr. van der Haagen, voormalig Aartspriester, zou het H. Dankoffer aan God opdragen, *assistente episcopo*, in de tegenwoordigheid van den Bisschop op zijn bisschoppelijken troon gezeten en bijgestaan door de nieuw benoemde prelaten van Zijne Heiligheid, de hoogwaardige heeren Broere en Borret. Al de dekens van het bisdom, de hoogwaardige heer Hartman, voormalig Aartspriester van Utrecht, de professoren van de beide seminarien en eenige eerwaardige vrienden van den Bisschop woonden de plegtigheid bij. Zij was zeer treffend en liep in de beste orde af. Een goed orkest begeleidde een uitmuntend koor. Zij voerden de derde Mis van Haydn voortreffelijk uit. Menigeen werd door een warm gevoel van dankbaarheid aangegrepen, als hij den hooggeschatten Bisschop van Haarlem rustig in zijne kathedraal zag gezeten, in den uitgelezen kring van zijne achtingswaardige geestelijkheid, in stille godsvrucht God dankende voor de groote weldaad van ordening en regelmaat in de katholieke be-

langen van ons land gebragt. Als van zelf sprak uit het feit de bijbelspreuk: »De vinger Gods is daar."

»Na den afloop der godsdienstige plegtigheid, vertrok de uitgenoodigde priesterschaar naar het seminarie van Warmond, waar Mgr. van Haarlem haar rondom zich aan den feestdisch vereenigde."

Men leest in de *Groninger Courant:*

»Naar wij vernemen, heeft Dr. Meijboom dezer dagen een zeer interessanten brief ontvangen uit Amsterdam, geteekend door zekeren S. v. W. en uit naam van velen hem toegezonden. Daarin bedreigt men hem en zijne familie bij hunne komst in de hoofdstad met een louterenden waterdoop en wel als 't duister is. 't Is niet twijfelachtig wat hiermede bedoeld wordt. De Amsterdammers, zegt de schrijver, zijn geduldig, maar wreed en hij besluit zijn brief met den zeer christelijken wensch, dat Gods donder Dr. Meijboom treffen moge.

»Deze letteren leveren op nieuw eene aardige bijdrage tot de geschiedenis der zoogenaamde anti-revolutionaire partij. We zien nu welk een indruk de uitspraak van 't provinciaal kerkbestuur op de vrienden van Mr. Groen van Prinsterer gemaakt heeft. Daar ze nu bemerken, dat er niets aan te doen zal zijn en hun christelijke protesten niet baten kunnen, weten ze hun christelijke woede niet beter lucht te geven dan door laffe bedreigingen en gemeene straattaal. We gelooven wel, dat Mr. Groen tegen deze gevolgtrekking zal opkomen, als zijnde zulke dingen in strijd met christelijke verdraagzaamheid; maar we vragen eens, wat er wel van de orthodoxen in Nederland, na aftrek van het scheldenddreigend gedeelte zou overblijven, dan de halfbakken aristocratie, die dat gedeelte als een instrument gebruikt. We nemen dus de vrijheid Mr. Groen geluk te wenschen met zijne partij—geluk, dat zij niet alleen in Groningen, maar ook in Amsterdam, zulke hoogst werkzame en ijverige, zoo zeer humane agenten heeft. Als de christelijke liefde zoo reinigend en louterend wordt, dan zal Nederland spoedig van alle ketters en godloochenaars verlost worden, en 't zal voor altijd gedenkwaardig zijn, dat men in de 19e eeuw op 't lumineus idée is gekomen, de ketters niet meer te verbranden — foei, hoe onchristelijk — maar ze eenvoudig met water te genezen."

Men leest in den *Nederlander:*

»Wij hebben ontvangen het *Vijfde verslag van den toestand der inrigting tot opleiding van kweekelingen voor het christelijk onderwijs, of der christelijke normaalschool,* behoorende bij *de bijzondere school der 1. klasse op den Klokkenberg te Nijmegen.* Dit verslag loopt van 1°. Maart 1853 tot 1°. Maart 1854, »in welk tijdperk", zegt de Directie, »wij schier niets dan zegeningen en weldaden te vermelden hebben." Door aanzienlijke giften, waaronder éene van *f* 200, éene van *f* 1000 en éene van *f* 500, vond de directie zich in staat gesteld het getal der kostelooze kweekelingen, in het vorige jaar tot negen gedaald, tot dertien te brengen. Sedert Julij 1853 bevinden zich dus in genoemde inrigting 13 kostelooze kweekelingen, waarbij nog komen drie van elders geplaatst voor rekening van particulieren, en drie uit Nijmegen, die niet aldaar in de kost zijn, zoodat het geheele getal thans negentien bedraagt.

»Van de vroeger op de Normaalschool geplaatste kweekelingen zijn vier, den derden onderwijzers-rang verkregen hebbende, geplaatst geworden; een als huis-onderwijzer, twee als hulp-onderwijzers elders, terwijl een hunner met de leiding der eerste afdeeling van de laagste klasse der school op den Klokkenberg belast is; een heeft de school verlaten om zich op de voorbereide studiën tot de Theologie te gaan toeleggen; een ander heeft het examen voor katechiseermeester afgelegd, en hoopt, na nog eenigen tijd te Amsterdam aan het Seminarium der Schotsche kerk te hebben doorgebragt, eerlang in die hoedanigheid geplaatst te worden. Vier andere kweekelingen hebben om verschillende redenen de school verlaten. Van de thans aanwezige kostelooze kweekelingen zal één in het aanstaande voorjaar examen afleggen voor den derden onderwijzersrang en daarna eene plaatsing zoeken.

»Van de talrijke examens, in den loop van dit jaar van deze inrigting uitgegaan voor den 3 en 4 rang en voor de admissiën voor het Fransch en Hoogduitsch, zijn slechts twee mislukt, hetgeen echter met goed gevolg binnen weinige maanden is hersteld geworden.

»De finantiële toestand der Normaalschool van 1 Maart 1853 tot Maart 1854 was als volgt: Aan contributiën gedurende dat jaar werd ontvangen *f* 1686; aan verschillende giften *f* 3267.81; diversen *f* 429.68½; totaal *f* 5383,49½. De uitgaven bedroegen *f* 4669.49½. Saldo *f* 714. Omtrent de ontvangsten doet de Directie het gunstig verschijnsel opmerken, dat de vaste contributiën dit jaar met eene som van *f* 146, die van het vorige jaar hebben overtroffen. — De voor het loopende jaar benoodigde som wordt door de Direktie geraamd op *f* 4917.47½. Tot het bijeenbrengen dezer belangrijke som rekent de Directie bij vernieuwing op de ondersteuning harer vrienden, maar vooral en in de eerste plaats op Hem die haar tot dus verre boven verwachting ondersteunde en het haar aan niets liet ontbreken."

Het *Journal de Francfort* behelst het volgende artikel, in den vorm van een brief uit Weenen dd. 9 Mei:

»Heeft men het gedrag van Rusland ter zake van den Griekschen opstand heftig gegispt; men moet, wil men konsequent zijn, in denzelfden graad het gedrag van het Engelsche gouvernement afkeuren, dat op officiëele wijze aan de Porte den raad gaf om een Poolsch legioen op te rigten.

»Lord Dudley Stuart die zulks aan het »Literarisch genootschap der vrienden van Polen" verkondigde, voegde er bij dat, »de Polen" voor het tegenwoordige ter gunste van Turkije zouden strijden, doch dra waarschijnlijk op een ander terrein onder regtstreeksch toevoorzigt van Engeland en Frankrijk.

»Er was zeker zulk eene toespeling niet noodig om de gansche strekking te erkennen der bedoelingen, welke het Engelsch gouvernement kan gehad hebben bij het voorschrijven van dien maatregel. De omstandigheid dat Frankrijk de oprigting van een Poolsch legioen ten dienste van Turkije goedkeurt, kan dat anders dan die zaak verergeren? 't Is voorwaar niet een dergelijke inmenging van revolutionaire elementen, die een spoedig einde aan den tegenwoordigen oorlog kan schenken. De oude quæstie van Polen, mogt in geen geval, bij de oplossing die men wacht te verkrijgen, aan de tegenwoordige krisis verbonden zijn geworden. Derwijze aan het bestaan-zelf van Rusland rakende, dwingt men het niet alleen tot een grootere ontwikkeling zijner krachten, maar stelt het tevens in de onmogelijkheid eenige koncessie te doen, waardoor noodwendig de hoop op een spoedigen vrede meer en meer vernietigd wordt.

'tIs bovendien moeijelijk te gelooven dat de groote Duitsche mogendheden ooit zich met een staatkunde zullen vereenigen, die een ander doel heeft dan Rusland te nopen of te dwingen, met de Porte een regtvaardigen eerlijken vrede te sluiten. Zij keuren evenmin zulk eene staatkunde goed, als zij van den anderen kant gedwongen zijn, door den aard van den godsdienst-oorlog dien de Russen aan den worstelstrijd gegeven hebben, om al hunne pogingen aan te wenden ten einde aan de tegenwoordige verwikkelingen een einde te maken."

Welk liefhebber van aangename uitspanning kent niet reeds, zij het ook slechts bij gerucht, den zoo verdienstelijken HUMORIST; *Magazijn vaa luimige verhalen, legenden, anecdoten, geestige gezegden, enz. voor vrolijke en zwaarmoedige Nederlanders.* — Uitgave van R. F. Daamen te Terborgh?

Met genoegen zagen wij deze onderneming tot stand komen, welke eene wezentlijke leemte der Nederlandsche literatuur aanvult. Bij prospektus verbond zich de Uitgever, hoewel zich uitsluitend tot artikelen van vrolijke luim en geestigheid beperkende, nimmer zeden kwetsende aardigheden te verspreiden, noch iemand, van welke godsdienstige of politieke kleur, aanstoot te geven, en bovendien, zonder tot het kleingeestige af te dalen, voedsel voor den *vrolijke* en artsenij voor den *zwaarmoedige* te zullen leveren. Ziedaar de juiste vereischten voor den *Humorist* om zich den weg tot alle rangen en standen te openen; ziedaar tevens voldoende gerustskelling voor den christelijken huisvader, die bij de menigvuldige voortbrengselen der hedendaagsche pers te dikwijls met grond het zedebederf zijner kinderen moet duchten.

Met het oog op deze beloften en vereischten zijn wij de uitvoering van het werk met aandacht en belangstelling gevolgd; het was voorzeker geene gemakkelijke taak, doch de aanvankelijke uitkomst heeft reeds bewezen, dat zij der Redaktie goed is aanvertrouwd. Slechts zeven afleveringen zien het licht, en nu reeds moeten wij verklaren dat de schrijver in zijn doel voortreffelijk slaagt, en de zoo moeijelijk vermijdbare klippen door gelukkige keuzen ontwijkt.

Niemand zal hier van ons een overzigt der artikelen verlangen; want bij de grootste verscheidenheid der onderwerpen zijn deze doorgaans zeer beknopt afgehandeld, hetwelk aan ieder nommer eene bijzondere bevalligheid schenkt, en, wel verre van inspanning te vorderen, eene werkelijke uitspanning verschaft; daarom hopen we ook dat de schrijver niet dan bij uitzondering, eenig nommer met één doorloopend verhaal geheel zal aanvullen. Indien wij der Redaktie een goeden raad mogen geven, zouden we herinneren: 1. dat de titel de gansche aardigheid niet moet verraden; 2. dat het slot in den regel iets frappants behoort te hebben.

Wat overigens druk en uitvoering aanbelangt, deze geschieden met zeer veel zorg. Slechts éene zinstorende font wordt aangetroffen op bladz. 48 onder het curieus Allerlei, waar in den laatsten regel van het zevende stukje blijkbaar *burgemeester* in plaats van *minister* gelezen moet worden.

Het groote nut dezer onderneming zal wel door niemand betwijfeld worden; immers de boog kan niet altijd gespannen staan, of algeheele verslapping is daarvan het gevolg. Ontspanning is noodig voor de inspanning; de nachtelijke rust is noodig voor het ligchaam, ten einde over dag met vrucht te arbeiden zonder dat deszelfs gezondheid ondermijnd worde; veel meer echter is rust en ontspanning noodig voor den geest, om met vernieuwde krachten de vermoeijendste werkzaamheden te hervatten. Wie gij echter ook zijn mogt hetzij veel of weinig, met ligchaams- of zielskrachten werkend, in den *Humorist* zult gij eene regt aangename tijdkorting vinden. De prijs van *f* 2,40 in het jaar, waarvoor men tweemaal per maand een aflevering ontvangt, stelt dit *Magazijn* onder veler bereik, en daar het eene voor de zedelijkheid onschadelijke lektuur oplevert, heeft het dienvolgens reeds een onberekenbaar nut, en wenschen wij hetzelve vele lezers toe.

A. E.
Katholiek Priester.

Uit het verslag der direkteurs der maatschappij van den spoorweg van Antwerpen naar Rotterdam blijkt, dat 2/3 van de linie gereed zijn en de maatschappij in staat zal zijn den 15 dezer de lijn van Antwerpen naar Roozendael en van daar tot Etten te openen, dus tot op 2 uren aftands van Breda. Zoodra tusschen Nederland en Belgie omtrent de tol-reglementen zal zijn overeengekomen, wordt de weg voor het publiek open gesteld. De afstand van Antwerpen en Rotterdam zal in drie uren worden afgelegd, een kleine derde minder dan de tijd dien men thans daartoe noodig heeft. De prijzen zullen zijn van Rotterdam naar Antwerpen en vice versa, 1e. klasse *f* 4.70, 2e. kl. *f* 3.80, 3e. kl. *f* 2,80.

Z. M. heeft eervol ontslag verleend aan J. J. C. van Oostveen Koentze, als procureur bij de arrond.-regtb. te Alkmaar; aan M. P. Smissaert op zijn verzoek, als plaatsverv. kantonr. te Enkhuizen; aan den scheepsklerk F. M. van der Schalk, op zijn verzoek; en benoemd: tot notaris te Apeldoorn, R. P. M. Roelofs, candid.-notaris aldaar; tot griffier bij het kantongeregt te Alkmaar, Mr. M. A. Kluppel, advocaat aldaar; tot substituut-officier bij de arrondissements-regtbank te Tiel Mr. F. L. Rambonnet; en den heer G. de Hartog, op zijn verzoek, een eervol ontslag verleend als landmeter der 1ste klasse bij het kadaster te Valburg.

Overzigt van de opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) over de vier eerste maanden van 1854: Direkte belastingen *f* 6,214,603 41; in- en uitg. regten en scheepvaartr. *f* 1,565,240.29½; accijnsen *f* 6,674,225.66; gouden en zilveren werken *f* 67,786.18½; indirekte belasting *f* 3,700,685.55; posterijen *f* 499,931; Staatsloterij *f* 137,964. Totaal *f* 18,860,436.10. De opbrengst over hetzelfde tijdvak van 1853 beliep *f* 18,646.719.57½. De opbrengst over 1854 was geraamd op *f* 18,198,342.44.

'sGRAVENHAGE, 16 Mei. Z. D. H. de hertog Bernard van Saxen-Weimar Eisenach wordt heden in de residentie verwacht. Het paleis van H. K. H. de groot-Hertogin van Saxen Weimar Eisenach, in het voorhout, is voor HD. in gereedheid gebragt: Z. D. H. zal aldaar verblijf houden tot dat HD. hotel geheel in orde zal zijn.

— Gisteren middag heeft Z Exc. de heer Lomonossoff, minister van Z. M. den Keizer van Rusland, in het hôtel *de Oude Doelen* een diner gegeven, dat werd bijgewoond door de heeren sekretarissen van legatie en eenige Russische marine-officieren van de *Navarino*, die zich nog hier te lande bevinden.

Genoemde Russische gezant vergezeld door den heer sekretaris Homontoff, is voor een paar dagen uit de residentie naar Amsterdam vertrokken.

— Alhier is aangekomen en aan het hôtel *de l'Europe* afgestapt, de baron L. Rotschild, laatst komende van Keulen.

— Gisteren heeft aan het ministerie van Binnenlandsche zaken de aanbesteding plaats gehad van 1°. het doen van herstellingen aan en het onderhouden van al de werken behorende tot de drooggemaakte Haarlemmermeer, tot 30 April 1855; en 2°. het verder af- en geheel opmaken van den weg, die onder den naam van Veldweg, bijna voor den geheelen omtrek is of wordt aangelegd langs den binnenvoet van den ringdijk der droogmaking; met het maken van de noodige afzetten en toegangen naar den polder, benevens steenen en houten duikers; zijnde perceel n°. 1 aangenomen door den heer J. Schouten, te Haarlem voor *f* 19.480 en perceel n°. 2 door denzelfden heer voor *f* 9974.

— Maandag morgen heeft zich voor Scheveningen een half uur van den wal opgehouden, eene Engelsche rijks stoomboot, waarschijnlijk een der oorlogsvaartuigen, die in de Noordzee kruisen.

STATEN-GENERAAL.
TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag 16 Mei.

In deze zitting heeft de Kommissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot goedkeuring eener deeling tusschen het bestuur der domeinen en het heemraadschap van Mark en Dintel, haar eindverslag ter tafel gebragt. De Kamer heeft beslist dat de beraadslagingen over dat wets-ontwerp zullen gehouden worden na afloop van die over het wets-ontwerp tot wijziging van hoofdstuk X der staatsbegrooting voor 1853.

De Vergadering heeft daarop de behandeling der wetsvoordragt regelende het armbestuur voortgezet.

Het door den heer van Heiden Reinestein op art. 7 voorgestelde amendement is met 52 tegen 18 stemmen verworpen, en het artikel zelf, onveranderd, gelijk het door de

Regering werd voorgedragen, met 35 tegen 30 stemmen aangenomen.

Art. 8 werd, na eene korte opmerking van den heer Thorbecke, met 58 tegen 7 stemmen, en art. 9 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Op art. 10 werden drie amendementen voorgedragen.

Een door den heer van Deinse, die het artikel aldus wilde doen luiden:

„De besturen der instellingen van weldadigheid onder art. 2 litt. *a* en *d* vermeld, alsmede de zoodanige andere die ondersteuning van wege de burgerlijke overheid genieten, doen jaarlijks" enz.

Het tweede amendement was van den heer van Heiden Reinestein, die voorstelde het in dezer voege in te rigten:

„De besturen van alle instellingen van weldadigheid doen jaarlijks, binnen den daarvoor door den Minister van Binnenlandsche Zaken aangewezen termijn en in den door dezen voor te schrijven vorm, ten behoeve van het verslag bij art. 195 der Grondwet bedoeld, aan het gemeentebestuur opgave van het getal der door hen ondersteunden of verpleegden en van het beloop hunner uitgaven voor onderstand van allerlei aard.

„De besturen der burgerlijke en gemengde instellingen doen daarenboven alle verdere opgaven door de Regering noodig geacht."

De derde wijziging was van den heer van Akerlaken, die in dit artikel wilde doen wegvallen de woorden: „en in den door dezen voor te schrijven vorm", maar deze verandering in den loop der beraadslaging heeft ingetrokken.

Het eerste amendement werd met 47 tegen 17, het tweede met 37 tegen 27 stemmen verworpen.

Art. 10 is daarop zelf onveranderd, en art. 11 zonder beraadslaging elk met 35 tegen 29 stemmen aangenomen.

Na aanneming van art. 12 stelde de heer Storm van 's Gravesande voor, de laatste zinsnede van art. 13 aldus te doen luiden:

„Van de toepassing van dit artikel zijn uitgezonderd collecten in kerkgebouwen, bij de uitoefening der openbare eeredienst"; welk amendement met 56 tegen 8 stemmen verworpen, en art. 13 zelf onveranderd zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd werd.

De beraadslagingen zijn daarop aangevangen over de derde afdeeling „bepalingen betreffende het bestuur van burgerlijke en gemengde instellingen", die morgen zullen worden voortgezet.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Mei. Te Marseille zijn berigten aangekomen uit Konstantinopel:

Het algemeen depôt van artillerie en munitie, door de Russen te Fokschani opgerigt, is door de inwoners uit wraak in brand gestoken. Het verlies is zeer groot.

De zamenkomst, welke den 1 Mei heeft plaats gehad tusschen Prins Napoleon en den Sultan, is zeer hartelijk geweest.

Bij het bezoek, door den Sultan den 3 aan Prins Napoleon gebragt, heeft hij zich van de Fransche taal bediend. De Sultan heeft herhaald dat hij den vooruitgang van al zijne onderdanen wilde, en hij voornemens was het voorbeeld te volgen van de natiën zijne bondgenooten.

Op het banket dat op dien zelfden dag aan het hotel der Fransche ambassade plaats had, heeft de Prins een dronk op den doorluchtigen Sultan uitgebragt: Wij zijn hier gekomen, Mijne heeren — heeft hij onder anderen gezegd om hem opregt en krachtdadig te verdedigen.

In den nacht van den 4 op den 5 is er te Konstantinopel een vreesselijke brand uitgebarsten. Twee à drie honderd huizen zijn in de asch gelegd. Prins Napoleon heeft in persoon met de officieren en de equipadje van den Rolland helpen blussen. Zijn kleederen waren gezengd. Men heeft het vuur op twee plaatsen weten te couperen.

Na het vernemen van het bombardement van Odessa, zijn de Grieken uit het veld geslagen. Tzavellas is naar Zante gevlugt; Karaiskaki is doodelijk gekwetst naar Athene vervoerd.

— De *Armonia* schrijft: Zijn wij goed onderrigt, dan is het sequester, gelegd op de goederen van het aartsbisschoppelijk seminarie, ten voordeele der Regering gebruikt geworden. Alzoo neemt men den eigendom van anderen onder voorwendsel dien beter te beschermen; men geeft voor dat die goederen slecht beheerd werden. Dra echter komt men tot de meening dat die redenen niet kunnen worden staande gehouden, dat het beheer niets te wenschen overliet; de goederen blijven desniettemin onder sequester. Men zoekt een ander voorwendsel: men heeft zich slechts van de goederen meester gemaakt om ze beter te onderhouden, namelijk om ze produktief te maken. De renten komen intusschen niet in handen van den regtmatigen eigenaar, maar in die welke het vreemde goed op onregtvaardige wijze zich hebben toegeëigend. Tot waarborg neemt de regering bovendien het seminarie gebouw-zelf en verandert het in een kazerne. — Doch ook voor Piemont zal spoedig redding opdagen!

— Men leest in de *Emancipation:*

De berigten zijn meer en meer gunstig ter zake eener toenadering van Oostenrijk. Die mogendheid heeft echter nog eene laatste poging bij den Czaar willen aanwenden, om hem tot vredegezindheid aan te manen, alvorens beslissend toe te treden tot den westerschen bond, die een werkdadig aandeel in den oorlog na zich sleept. De deze bedoelingen behelzende nota is naar Petersburg gezonden, eenige dagen geleden na de mededeeling van den heer Meyendorff. Men zou het Weener Kabinet wegens die poging niet kunnen laken, want het getuigt van zijne begeerte om eene vredebreuk te voorkomen, die den oorlog ernstiger zal maken; maar eenig nut er van te hopen, dat kan men niet.

„Wat Pruissen betreft, men kan zich niet verbeelden aan welke manoeuvres het bloot staat, van wege de moskovische diplomatie. De Koning, immer weifelende, naar alle zijden geslingerd, beheerscht door de Koning, die openlijk Rusland genegen is, de Koning durft geen partij kiezen. Zijn gedrag tergt de natie, de groote meerderheid der voornaamste dagbladen maakt zich de echo der algemeene denkwijze, eischt luide eene meer waardige houding, zich beklagende dat men niet slechts het westersche bondgenootschap, dat zoo veel voordeelen aanbiedt, veronachtzaamt, maar bovendien dat men zich van Oostenrijk verwijdert, ondanks het onlangs met dat rijk gesloten verdrag.

Het sluiten van een alliantie-traktaat tusschen Frankrijk en Engeland, ter eener zijde, en Zweden en Denemarken ter andere zijde, heeft meer waarschijnlijkheid gekregen. 't Is niet meer een eenvoudig beursgerucht, maar ook in de staatkundige kringen wordt er van gesproken. Konferentien en eene drokke wisseling van notas hebben plaats gehad. Beide gouvernementen schijnen zeer genegen zich aan de nationale overhelling hunner Staten over te geven. Het gewigt van dit feit behoeft geene kommentarien, het regtvaardigt de tevredenheid welke de algemeene opinie laat blijken. 't Is onder den indruk dier tijdingen dat de beurs zich verbeterd heeft.

MADRID, 10 Mei. Gisteren namiddag heeft de heer Pierre Soulé, gezant der Ver. Staten, eene langdurige konferentie gehad, met den minister-president. Bevorens had hij een onderhoud met den minister van Buitenlandsche Zaken. De bekende kwestie met den *Black Warrior*, is van beiden het onderwerp geweest. Men kan die kwestie thans beschouwen, als geheel te zijn uit den weg geruimd.

— De koningin heeft Mehemed-Ali-pacha en Omer-pacha benoemd tot grootkruizen der Isabella-orde en Mustapha- en Ismael-pacha tot kommandeurs dier orde.

— Volgens berigten uit Portugal is aan de Kamers een ontwerp ingediend tot hervorming van het muntstelsel. De gouden standaard is daarbij aangenomen.

— De *Gaceta* van gisteren (5 Mei) behelst een koninklijk dekreet, dat niet van gewigt ontbloot is. Z. M. herstelt de monniken van de orde van den H. Jeronimus in het klooster van het Eskuriaal. 't Is bekend dat die koninklijke rezidentie, dat klooster, een der merkwaardigste gewrochten der Spaansche bouwkunst, gesticht werd door Filips II, ter gedachtenis aan den slag van *Saint-Quentin*, door het Spaansche leger gewonnen, onder bevel van een Belg, den beroemden graaf van Egmont. Van dien tijd aan werd de bewaking en het onderhoud van het gebouw en zijne afhankelijkheden toevertrouwd aan een gemeenschap van monniken der orde van St. Jeronimus, die voortdurend hunne taak zorgvuldig en op waardige wijze vervulden; maar 1836 kwam en de monniken van het Eskuriaal, gelijk allen in Spanje, verdwenen met een pennestreek.

Het Eskuriaal kwam in handen van onbekwamen, het werd verwaarloosd, en jaarlijks verloor het meer en meer. Kortom, men deed een geregtelijk onderzoek en eindelijk besloot, het gouvernement tot het terugroepen der monniken. Hun verblijf in het klooster zal van het grootste nut zijn, zoowel voor het gebouw-zelf, als voor de rijke bibliotheek, en ook voor het keizerlijke kasteel, dat sedert eenige jaren in een vervallen toestand verkeert.

ENGELAND.

LONDEN, 15 Mei. De stoomboot *Asia* is te Liverpool aangekomen met de mail van New-York, loopende tot 3 Mei. In den Senaat heeft de heer Slidell, bij gelegenheid van een besluit van het komité van Buitenl. Zaken, strekkende om de gepastheid te onderzoeken van den maatregel, om den prezident te magtigen gedurende de vakantie van het kongres, de besluiten van dit ligchaam nopens de expeditien tegen vreemde landen te schorsen, eene redevoering uitgesproken over het belang, dat de Vereenigde Staten er bij hebben, dat Cuba onafhankelijk blijft.

Het gerucht, als zoude Santa Anna op Alvarez eene overwinning behaald hebben, wordt zeer in twijfel getrokken.

Men verneemt uit Haïti, dat Keizer Soulouque groote toebereidselen maakt, om St. Domingo van de land- en zeezijde te bemagtigen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 16 Mei. Het gouvernement gaat voort met het mobiel maken van het leger.

Een legerkorps zal naar de grenzen van Gallicie worden gezonden, onder bevel van den generaal Schlick.

De graaf von Alvensleben is van Berlijn aangekomen.

— Te Turijn is het verjaarfeest der konstitutie gevierd en rustig afgeloopen.

Op de Sardinische grenzen hebben eenige arrestatien plaats gehad. Men heeft een kist met geweren in beslag genomen.

— Breslau, 9 Mei. Het ontslag van den minister van Bonin, heeft hier in de groote kringen een pijnlijken indruk gemaakt, waaraan zelfs de beurs niet vreemd is gebleven. De indruk werd grooter, toen men vernam dat de heer van Bonin, den hem aangeboden post te Neisse geweigerd en daarentegen een verlof van vier maanden verzocht had. Men trok hieruit het besluit dat het ontslag gewigtige redenen moest hebben en de zoogenaamde *Kreuzzeitungs*-partij eene overwinning behaald had. Wat hiervan en of daarvan iets waar is, is voor als nog niet met zekerheid te zeggen, wijl slechts het feit van den minister van oorlog en niets verder bekend is. De stemming alhier en gansch Silezië is volstrekt niet Russiesch gezind. Te Breslau althans, dat door eene geheele afsluiting van Rusland een groot deel zijns handels verloren heeft, en welks maatschappelijke verhouding en politiek leven geheel tegenstrijdig met Rusland is, kan de sympathie van Rusland geen ingang vinden.

— Freiburg, 5 Mei. Aan den *Schw. Merkur* wordt het volgende geschreven: Deze week was, naar men verneemt, het vertrek bepaald van den door den Aartsbisschop, op eigen gezag, benoemden Pastoor, namelijk van den Heer Dr. Schleijer, die Dingsdag naar Kapell is vertrokken om van zijne pastorij aldaar bezit te nemen. Hij is niet terug gekeerd. Men zegt dat ten zijnen aanzien eene uitzondering wordt gemaakt; althans in Kappel moet geen ambtenaar zijn verschenen, gelijk in andere plaatsen is gebeurd, om aan het gemeentebestuur het gedrag voor te schrijven, dat het tegenover de door den Aartsbisschop benoemde Pastoors, in acht nemen moet. — In het seminarie bevindt zich steeds een wacht — Professor Standenmaier is, schoon zijne gezondheid tamelijk verbeterd is, nog niet in staat zijne voorlezingen te vervolgen; zijne plaats zal ook dezen zomer door Prof. Wörter vervuld worden.

— Men heeft vroeger berigt dat verscheidene katholieke geestelijken, door het landsambt, wegens opruijende en oproerige predikatien in beschuldiging gesteld waren. Het onderzoek deswege is begonnen en de aktestukken aan het hofgerigt ter beoordeeling voorgelegd. Naar men verneemt weigert dat hof te dier zake een vonnis te vellen wijl, het speciaal bevel der regering tot het doen van het onderzoek ontbreekt. De processtukken zijn daarop aan het ministerie gezonden.

— Te Heidelberg heeft de Opperkerkerraad zich verstout een aan de kerk behoorenden tuin, tot groot nadeel der laatste, te verkoopen, zonder het kerkbestuur daartoe verlof te vragen, die dan ook daartegen geprotesteerd heeft. — Een nieuw bewijs der achting, welke men in Baden voor den eigendom heeft, is de jaarwedde van 600 fl. toegestaan door het burgerlijk bestuur aan de kerkmeesters te Thiengen, zonder dat dezen daarvoor eenige dienst deden, of dat, zoo veel men weet, het kerkelijk gezag daarmede bekend was. — Te Buchen heeft de opperstudieraad den geestelijken het godsdienst-onderwijs in de burgerscholen ontnomen en eenen leek, die bovendien atheist is, het opgedragen. *Sapienti sat!*

— Men schrijft uit Keurhessen, 11 Mei. De jonge Prins von Isenburg, wien men, gelijk bekend is, met geweld dwingen wil het Protestantismus te omhelzen, is nu, ter voortzetting zijner studiën naar Wittenburg gezonden. 't Is onbekend of dat nieuw bekeeringsmiddel vruchtbaarder dan de tot hiertoe aangewende pogingen zal zijn; 't moet echter betwijfeld worden, wijl dergelijke zaken physiologiesch gewoonlijk juist het tegendeel te weeg brengen van 't geen dat men bereiken wil. De jonge prins schijnt steeds in zijn besluit te volharden.

— De toestand in de bovenrijnsche kerkprovincie wordt immer bedenkelijker. Terwijl in Baden de verwarring van lieverlede zoo ver gegaan is, dat de dagbladen, gelijk de Aartsbisschop, aan het vervolgings-systeem van het tegenwoordige ministerie onderworpen zijn, is ook in Nassau de in de laatste maanden gerezen hoop van een vreedzame bemiddeling tusschen Staat en Kerk bijna geheel vervolgen, doordien de door de Regering gedane poging, om den Bisschop de bevoegdheid te geven, van over het Seminarie ganschelijk te beschikken, als een vervolg van het vroeger vervolgins-systeem door het Kerkbestuur wordt beschouwd en deze aanleiding heeft gegeven tot eene stellige verklaring. Naar alle waarschijnlijkheid zal op die verklaring het eenigzins hangend konflikt dra weder losbreken, te meer wijl sedert, gelijk bekend is, de zonder voorafgaande goedkeuring der regering aangestelde pastoor, wegens het in bezitnemen van voor de pastorie bestemd hout, als dief in regten is betrokken geworden; dat voor het Bisschoppelijk bestuur te grievender is, daar het proces nu ook tegen de Bisschoppelijke overheid zal gerigt worden, aangezien de pastoor, gelijk al de overige Geestelijken, van het ordinariaat bevel had, zijns regten te doen gelden en ondanks alle strafbepalingen en boeten, de inkomsten der Kerk zich toe te eigenen. Wij zien met gespannen verwachting de aanstaande krisis te gemoet.

STADSNIEUWS.

In de 223ste Staats-Loterij zijn in de 3e Klasse bij de 8e Trekking prijzen van f 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 19250 f 5000, N°. 13928, 13644 en 12922 ieder f 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 17 Mei.

GETROUWD (16 Mei): J. H. Kok met A. W. C. Rodewald.
BEVALLEN (15 Mei): H. C. Boelen, geb. Kouwenhoven, Z.
OVERLEDEN (13 Mei): G. Caarelsen, geb. de Jonge, 40 j.
(14 Mei): G. K. E. Quelhorst, $3\frac{1}{2}$ j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		16 MEI 4 u. gebl.	17 MEI 4 u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$57\frac{1}{4}$	$57\frac{1}{4}$	à	$57\frac{3}{8}$	$57\frac{5}{16}$
Dito Dito	3 „	$67\frac{7}{8}$	$67\frac{5}{8}$	„	$67\frac{3}{4}$	$67\frac{5}{8}$
Dito Dito	4 „	$85\frac{1}{8}$	$84\frac{7}{8}$	„	$85\frac{1}{8}$	$85\frac{1}{8}$
Amortisatie	$3\frac{1}{2}$ „	85		„		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$ „			„		
Haarlemmermeer	5 „			„		
O. I. Leening 1844	4 „			„		
Aand. Arnh. Spoorweg	$4\frac{1}{2}$ „			„		
Dito Hollandsche dito				„		
Obligatiën	$4\frac{1}{2}$ „			„		
België, Certifikaten	$2\frac{1}{2}$ „			„		
Dito	$4\frac{1}{2}$ „			„		
Dito *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$ „		$45\frac{15}{16}$	„		
Frankrijk, Certifikaten	3 „			„		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5 „	98	$97\frac{1}{2}$	„	$97\frac{3}{4}$	
Dito A°. 1828—1829	5 „	$96\frac{3}{4}$	$96\frac{1}{2}$	„	$96\frac{5}{8}$	
Inschr. op 't Grootboek	6 „			„		
Dito Certifikaten	6 „		$57\frac{1}{4}$	„		
Certifikaten te Hamburg	5 „			„		
Negot. 1831 en 1833	5 „	$82\frac{1}{2}$	$82\frac{3}{4}$	„		
Negot. 1840	4 „	$73\frac{3}{4}$	$73\frac{1}{2}$	„	$73\frac{9}{16}$	
Dito *Stieglitz*	4 „		$72\frac{5}{8}$	„		
Dito Nieuwe	4 „			„		
Nieuwe Engelsche	$4\frac{1}{2}$ „	$79\frac{5}{8}$	$79\frac{1}{2}$	„	$79\frac{5}{8}$	
Spanje, Nieuwe 3 pCt. thans	1 „	$18\frac{1}{8}$	18	„	$18\frac{1}{16}$	
Nieuwe	3 „		$37\frac{3}{4}$	„		
Binnenlandsche	3 „	$33\frac{15}{16}$	$33\frac{11}{16}$	„	$33\frac{3}{4}$	
Cert. Coup. Sp. Com.			$3\frac{11}{16}$	„	$3\frac{3}{4}$	
Amortisable Schuld				„		
Portugal, te Londen	3 „	$32\frac{15}{16}$	$32\frac{7}{8}$	„	33	
Dito Uitgestelde				„		
Weener Bank	5 „			„		
Dito	4 „			„		
Metalliek 1816—1852	5 „	$59\frac{1}{2}$	$58\frac{1}{2}$	„	$58\frac{3}{4}$	
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$ „	$30\frac{1}{8}$	$29\frac{5}{8}$	„	$29\frac{15}{16}$	
Dito 1851 en 1852	$2\frac{1}{2}$ „	$30\frac{1}{8}$	$29\frac{5}{8}$	„	$29\frac{15}{16}$	
Dito 1849	5 „	73	$72\frac{1}{4}$	„	$72\frac{1}{2}$	
Dito Letter B	5 „	73	$72\frac{1}{4}$	„	$72\frac{1}{2}$	
Aand. f 500 bij *Rothsch.*				„		
Dito „ 250 dito 1839				„		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 „			„		
Polen, Obligatiën	4 „	63	$62\frac{5}{8}$	„	$62\frac{7}{8}$	
Aandeelen 1835				„		
Dito met Loting fl. 500				„		
Sardinië, te Londen	5 „			„		
Denemarken, dito	5 „			„		
Peru, dito	$4\frac{1}{2}$ „			„		
Grieken, te Londen	5 „			„		
Philadelphia, bij *Hope en C°.*	5 „			„		
Dito te Londen	6 „			„		
Dito Bank				„		
Louisiana, te Londen	5 „			„		
Brazilië, te Londen 1824	5 „		$93\frac{1}{4}$	„		
Dito 1843	5 „			„		
Grenada, dito à £ 100	$2\frac{1}{4}$ „			„		
Dito Uitgestelde				„		
Ecuador			$2\frac{3}{4}$	„		
Mexiko, te Londen £ 100	3 „	$22\frac{5}{8}$	$22\frac{5}{16}$	„	$22\frac{1}{2}$	$22\frac{5}{8}$
Dito Onbepaalde	3 „	$22\frac{5}{8}$	$22\frac{5}{16}$	„	$22\frac{1}{2}$	$22\frac{5}{8}$
Venezuela, te Londen	$3\frac{3}{4}$ „			„		
Dito Uitgestelde	1 „			„		

De markt verkeerde heden, bij tragen handel, in eene algemeene lustelooze stemming.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f $55\frac{11}{16}$	Livorno		2/m.	f $37\frac{5}{8}$
»	zigt	» $56\frac{1}{4}$	Napels		»	» $80\frac{1}{2}$
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg		»	» 1.70
»	½/m.	» $55\frac{5}{8}$	Weenen		6/w.	» $25\frac{1}{2}$
Madrid	3/m.	» 240	Augsburg		»	» $35\frac{1}{4}$
Cadix	»	» 240	Frankfort		»	» $98\frac{5}{8}$
Seville	»	» 237	Hamburg		2/m.	» $35\frac{1}{16}$
Bilbao	»	» 238	»		zigt	» $35\frac{1}{4}$
Lissabon	»	» $40\frac{3}{4}$	Londen		2/m.	» 11,55
Porto	»	» $40\frac{3}{4}$	»		zigt	» 11,65
Genua	2/m.	» $45\frac{1}{4}$	Rotterdam		»	$\frac{1}{8}$

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 16 Mei. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. $49\frac{1}{4}$, 1840, 1842 $4\frac{1}{2}$ pc. 89; 1848 —; Spanje 3 pc. $17\frac{3}{4}$; Binnenl. 3 pc. $33\frac{7}{8}$; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. $62\frac{1}{4}$.

PARIJS, 16 Mei. Fransche 3 pc. [illegible]; $4\frac{1}{2}$ pc. [illegible]; Bank-Aktiën —; 3 pc. Spanje $34\frac{1}{4}$; id. 1 pc. [illegible]; Rusland —; Met. 5 pCt. 79; Rom. Leening 1850 [illegible].

LONDEN, 16 Mei. Consols $88\frac{1}{4}$; 3 pc. Spanje binnenl. $37\frac{1}{2}$; 1 pc. dito $18\frac{5}{8}$; Comité-Bewijzen $3\frac{5}{8}$; Passive —; 5 pc. Rusl. 95; $4\frac{1}{2}$ pc. dito $81\frac{1}{2}$; 4 pc. Holl. 87; $2\frac{1}{2}$ pc. id. 58; 5 pc. Sardinië 81; Brazilië 96; $4\frac{1}{2}$ pc. Peru 60; Gren. uitg. 6; id. werk. $16\frac{1}{2}$; 3 pc. Mexiko $24\frac{1}{4}$; 4 pc. Portugal $36\frac{1}{2}$; Ecuador 3; Wissel op Amst. 11.15$\frac{5}{8}$; Parijs —.—; Petersb. —.

WEENEN, 16 Mei. Met. 5 pc. $85\frac{1}{2}$; id. $4\frac{1}{2}$ pc. $76\frac{3}{4}$; Bank-Aktien 1215; Wissel op Londen 13.22; Amst. —.—; Parijs 162, Goud —; Zilver 36.

BERLIJN, 16 Mei. $3\frac{1}{2}$ pc. Pruissische Staatschuld —; $4\frac{1}{2}$ pc. Rusland 79; 5 pc. $93\frac{1}{2}$; Wissel op Londen 3/m. 6 Th. 15; Parijs $78^{7}/_{12}$; Amst. $140\frac{7}{8}$; Ween. —; Petersb. 3/w. 97.

HAMBURG, 16 Mei. Spanje 3 pc. $31\frac{7}{8}$; id. 1 pc. $17\frac{1}{8}$; Rusl. 5 pc. 92; Wissel op Londen kort 35.80; Amst. 13.2½.

FRANKFORT, 16 Mei. Met. 5 pc. $61\frac{5}{8}$; 3 pc. Spanje binnenl. $34\frac{1}{4}$; id. 1 pc. 18; Wissel op Londen 3/m. —; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 17 Mei.

Tarwe zonder handel.

Rogge tot vorige prijzen met redelijken handel: 117 ℔ n. Pruissische f 297; 120, 121 ℔ dito f 308, 312; 116, 117 ℔ o. gedroogde f 297, 300; 122 ℔ n. Odessa f 318.

In Garst, Haver en Boekweit niets omgegaan.

Op 9 vaten Olie in Sept. $67\frac{1}{2}$; Nov. 68 £. *Raapolie* op 6/w. f $39\frac{1}{4}$; Vliegend f 38; 1°. Sept. f $38\frac{1}{4}$; Oct. f $38\frac{3}{8}$; Nov. f $38\frac{1}{2}$; Dec. f $38\frac{5}{8}$. *Lijnolie* op 6/w. f 38; Vliegend f $37\frac{3}{4}$; 1°. Sept., Oct., Nov. en Dec. f $38\frac{1}{4}$. *Hennepolie* op 6/w. f $41\frac{1}{4}$; Vliegend f $40\frac{1}{2}$.

ROTTERDAM, 16 Mei. Tarwe. 155, 156/2 ℔ witbonte Poolsche f 490, 500; 163/2 ℔ Hooglandsche Kleefsche f 480; 162/2 ℔ Bovenlandsche Ris f 465; 163, 164/2 ℔ dito dito f 460, 465.

SCHIEDAM, 16 Mei. Rogge. Verkocht: 146/2 ℔ Koersche f 320 kont.; 140/2 ℔ jar. Archangel f 305 1/m.; 142/2 ℔ nieuwe dito f 315 1/m.; 144/2 ℔ Windau f 310 6/w. — Gerst. 129/2 ℔ Windau f 228 kont.; 127/2 ℔ Libau f 222 6/w.; 129/2 ℔ Koersche f 225 6/w. — Moutwijn f 18,75; Jenever f 23,25; Amst. Proef f 24,50, per Ned. vat zonder fust kontant, zonder de belasting.

ANTWERPEN. 16 Mei. *Granen.* De markt was zeer kalm alleen in Tarwe zijn eenige kleine zaken afgesloten. — In Goederen geene omzettingen te vermelden.

LONDEN, 15 Mei. *Suiker. Ruwe* vreemde soorten zonder handel en prijshoudend. *Geraffineerd.* In Crushed voor uitvoer met weinig zaken en onveranderde prijzen.

Koffij. Native Ceylon met meer handel tot 44 s. 6 d. a 45 s. voor goed ordinair.

Thee. De ordinaire soorten zijn iets lager, goede en fijne iets vaster.

Talk hooger betaald. Petersburger 62 s. 6 d.

Granen. Tarwe tot eene verhooging van 1 a 2 s. met meer handel. Garst traag.

BORDEAUX, 13 Mei. *Voorloop.* 3/6 op fr. 182 te noteeren

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 16 Mei. J. C. Topper, Maria Anna, Cijprus. — Gisteren nog: P. A. Stibolt, Andreas, Odessa.

HELVOET, 15 Mei J. A. Scott, Corigene, Batavia, l. v. Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Kinderdijk.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 29en Maart, op 3° 12' N. Br., 23° W. L. Lucipara's, kapt. J. Kloppenburg. v. Amsterdam n. Australien.

CARGA-LIJSTEN.

ROTTERDAM.

BATAVIA, Nederwaard, S. A. A. Meijer: 2520 b. Koffij 2020 kr. Suiker, 318 sch. Tin, 2755 b. Bindrottingen, N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 17 Mei in lading naar:

Keulen	J. Noll, Catharina.
„	H. Felten, Collu N°. 1.
Mainz	J. Bauman, Mainz N°. 9.
Manheim	J. J. Reindorp, de Kust van Braziliën.
Frankf. & Coblentz	J. Kievitz, Frankf. n°. 17.
Duisburg	J. Otten, Johanna.
Weesel	J. Beijer, Wilhelmina.
Dusseld. & Neus	G. Koene, Niederrein N°. 10.

Rijnhoogte ARNHEM 16 Mei 1 el 88 duim.
KEULEN 15 „ 8 vt. $5\frac{1}{2}$ „

Advertentiën.

's Hertogenbosch.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 29sten Mei 1854, des middags ten 12 ure, zal onder nadere goedkeuring der EE. PP. Redemptoristen, in het Oud Stads Koffijhuis, bij F. M. HOHMAN, te *'s Hertogenbosch*, in het openbaar worden aanbesteed:

HET BOUWEN VAN EEN KLOOSTER.

Deze aanbesteding zal geschieden bij Inschrijving en Opbod.

Het Bestek en Voorwaarden zullen ter lezing liggen: te *'s Bosch*, in het Oude Stads Koffijhuis, bij HOHMAN; in het Eindhovens Koffijhuis, bij de Wed. M. LANDHEER; bij VAN VELZEN, in de Korenbeurs; en bij KERSSEMAKERS, in de stad Oss; te *Helmond*, bij DE COMPTER; te *Eindhoven*, in den Vergulden Kop; te *Grave*, bij PRINSEN; te *Heusden*, bij H. VERHOEVEN; te *Breda*, in de Zwaan, bij de ERVEN VERMONT; te *Sleeuwijk*, bij KLEMAN, aan het Veer; te *Nijmegen*, bij VAN MEURS, aan de Gierbrug; te *Gorinchem*, bij VAN OOSTERWIJK; en te *Sliedrecht*, in het Regthuis.

Vrijdags en Zaturdags vóór den dag der Aanbesteding, zal de noodige aanwijzing *in loco* worden gedaan, zijnde intusschen nadere inlichtingen te bekomen, zoo bij voornoemde EE. PP. REDEMPTORISTEN, als bij den Bouwmeester A. VAN VEGGEL, te 's *Bosch*, bij welken laatsten ook de teekeningen kunnen worden ingezien.

☞ Het Bestek is te bekomen bij Gebr. VERHOEVEN, te *'s Bosch*, voor den prijs van f 1.00. (4020)

Te Koop.

Een oude, doch goed geconserveerde **PREDIKSTOEL**, in den renaissance-stijl, van middelbare grootte. Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Heer H. J. DUFFELS, Bijbelbrug, Delft. Brieven *franco*. (4022)

***De Zalf en Pillen van Holloway**, hebben weder eene bewonderenswaardige genezing ten gevolge gehad van een zeer of open been.*

Uittreksel uit een brief van den heer C. Pollart, droogist te Devenport Catharinastraat n. 30, gedagtekend 9 Mei 1853. Aan den professor Holloway: »Mijnheer de heer Blanker te Charllottestreet bij Devonport, was sedert zeven jaar lijdende aan eene wond in het regterbeen, hij beproefde alle bedenkelijke middelen, doch te vergeefs. Eindelijk nam hij zijne toevlugt tot uwe zalf en pillen, waardoor hij binnen weinige weken werd genezen en thans bevindt hij zich in den besten staat van gezondheid.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 13.50, f 20,50.
Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 7.05, f 13.85, f 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij [illegible] te *Utrecht*, en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.* (3908)

(4021) Bij Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch, zijn voorhanden en bij hunne gewone Correspondenten verkrijgbaar:

Histoire de N. D. de la Salette d'après les documents authentiques publiés jusqu'à ce jour, ornée de 3 planches, 2 vol. 18°. . . . . . . f 0.95

L'Echo de la Sainte Montagne, ou un Mois de séjour dans la société des petits Bergers de la Salette, 312 pag. 12°. . . . . f 0.50

Omstandig Verhaal van de Verschijning van O. L. V. op den Berg van Salette, 343 pag. 12°. . . f 0.6[illegible]

De Weerklank van den Heiligen Berg, of verblijf van eene Maand in het gezelschap der jonge Herders van Salette, 288 pag. . . . . f 0.4[illegible]

Novene van Meditatiën, ter eere van O. L. V. verzoenster van Salette . . . . f 0.20

Benevens platen in verschillende formaten, voorstellende de verschijning, Litanien en Medailles ter eere van O. L. V. van Salette.

Cartes du Théatre de la guerre en Orient.

Dressées par LAPIE et Gravées par TARDIEU.

1°. **La mer noire**, comprenant les Provinces Danubiennes, la Transylvanie, la Circassie, toute le littoral de la mer noire etc. etc.

2°. **La mer Baltique**, comprenant le Danemark, le Suède, le Golfe de Finlande, Kronstadt, Revel, St. Petersbourg etc.

Prix des deux cartes, de 64 sur 90 centimètres de largeur . . . . f 2.0[illegible]

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN zijn de volgende werken verkrijgbaar:

OEUVRES COMPLÈTES DE BOURDALOUE, 5 vol. in 1°. édition de MELLIER FRÈRES à Paris . f 9.[illegible]

OEUVRES COMPLÈTES DE MASSILLON, 4 vol. in 8°. le même édit. . . . . f 6.[illegible]

Nog nooit zijn deze werken zoo goedkoop verkocht.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.